

Tilastotiedon laatu

24.1.-13.3.2012

Tilastoista tietoa - tilastovalmennusta yleisille kirjastoille

Markku Laitinen, Kansalliskirjasto, Kirjastoverkkopalvelut

markku.laitinen@helsinki.fi <http://www.helsinki.fi/~malaitin/>

Tilastotiedon laadunvarmistus

- Säädökset
 - EU:n säädökset
 - Kansallinen lainsäädäntö
 - Kansainväliset ISO-standardit
 - Kansalliset ohjeet
- Sitoutuminen tilastointiin
 - Huolellinen työskentely
 - Oikeat tiedot oikeaan aikaan
 - Hyvä raportointitapa (johdon sitoutuminen)
- Oikein valitut tunnusluvut eli mittarit

Tilastolliset tunnusluvut – mitä mittareilta vaaditaan

- Selkeys
- Ei tulkinnanvaraisuutta

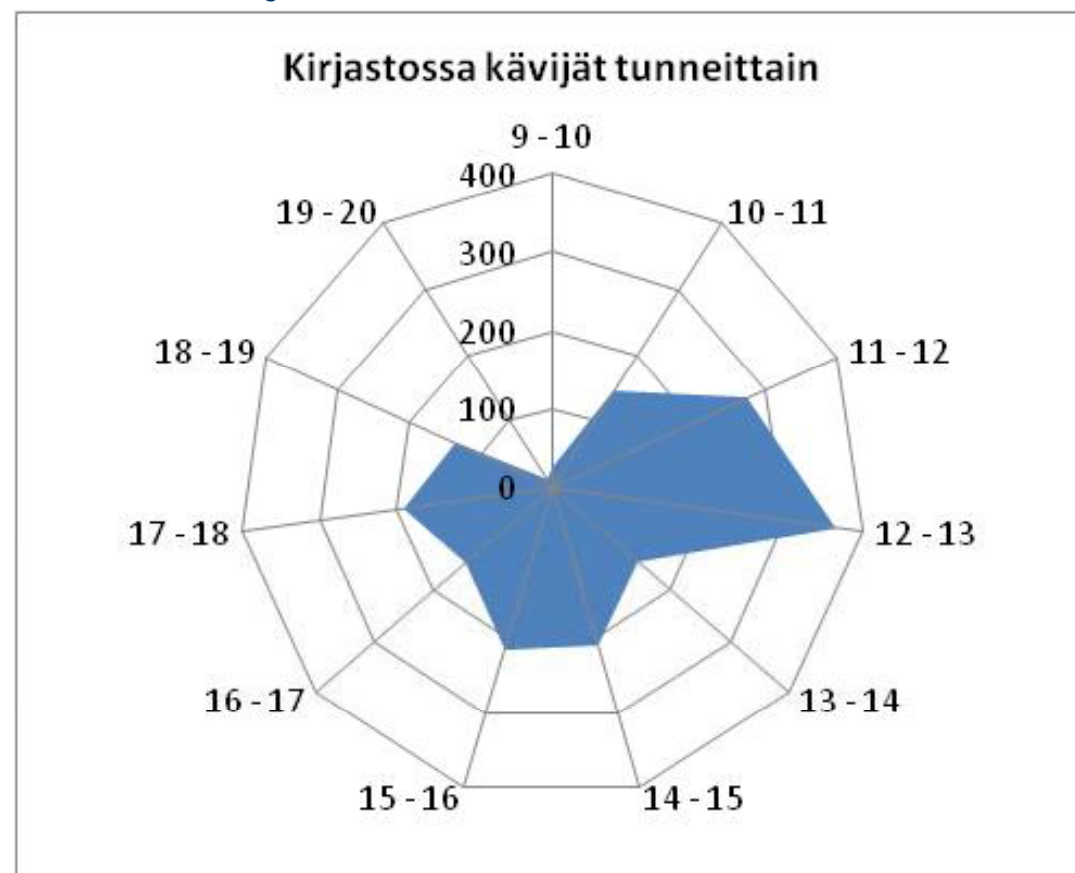
Tilastolliset tunnusluvut – mitä mittareilta vaaditaan

- Mitkä indikaattorit kuvaavat parhaiten toiminnalle asetettuja tavoitteita?
- Otettava huomioon strategialinjaus: indikaattorien tulee myös mitata strategian toteutumista
- Voidaanko vaikuttavuudelle asettaa tavoite ja voidaanko vaikuttavuustavoite (saavuttaminen) ilmaista mitattavana tunnuslukuna?
- Pysyvät / vaihtuvat mittarit
- Aikasarjat, laatumittarit jne.
- Yhteistyö kirjastojen ja ohjaavan/valvovan/rahoittavan tahon välillä indikaattoreiden valitsemisessa varmistaa oikeiden ja relevanttien asioiden mittaamisen
- Erilaisilla tiedon hyödyntäjillä erilaiset tiedon tarpeet
- Rahoittajat, sidosryhmät, henkilöstö, kirjasto

Tilastotiedon laatu – viestin selkeys

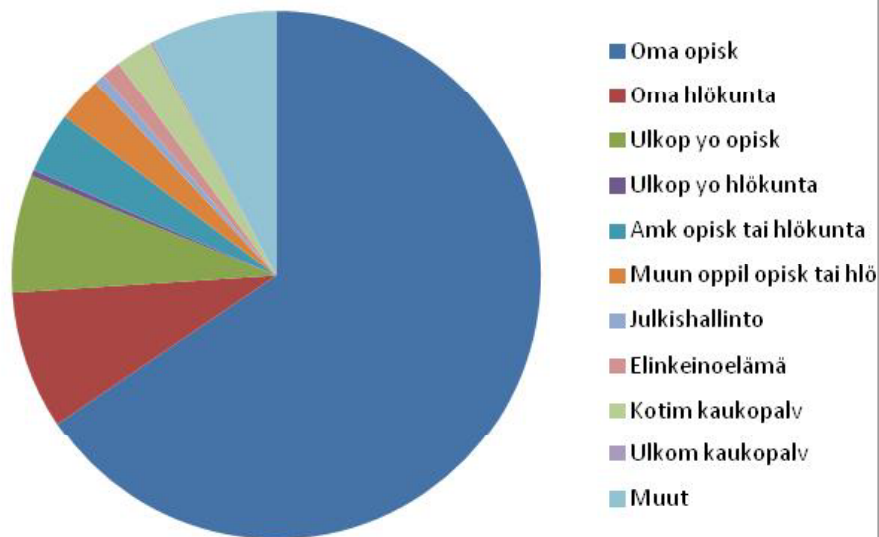

Tilastotiedon laatu – viestin selkeys

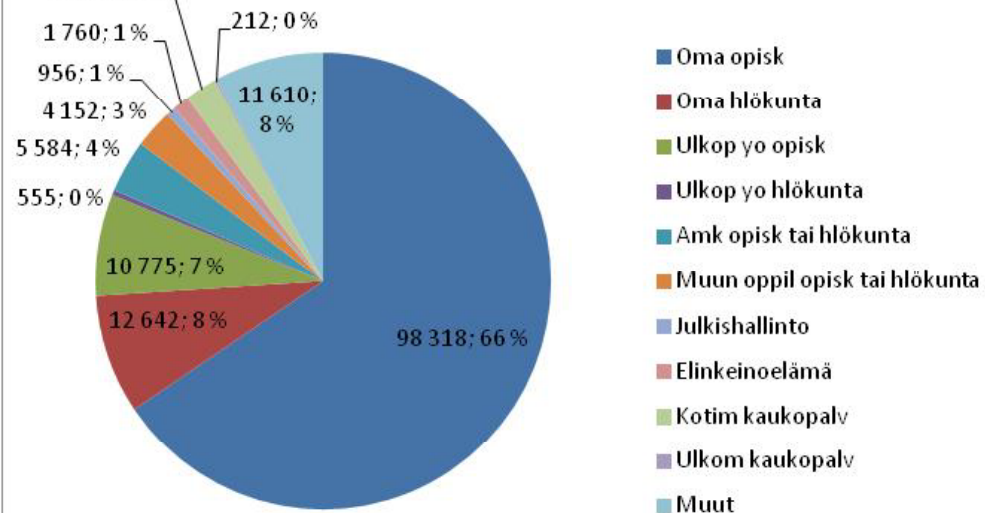

Tilastotiedon laatu – viestin selkeys

Aktiiviset lainaajat yo-kirjastoissa 2010

Aktiiviset lainaajat yo-kirjastoissa 2010

Tilastotiedon laatu – viestin selkeys

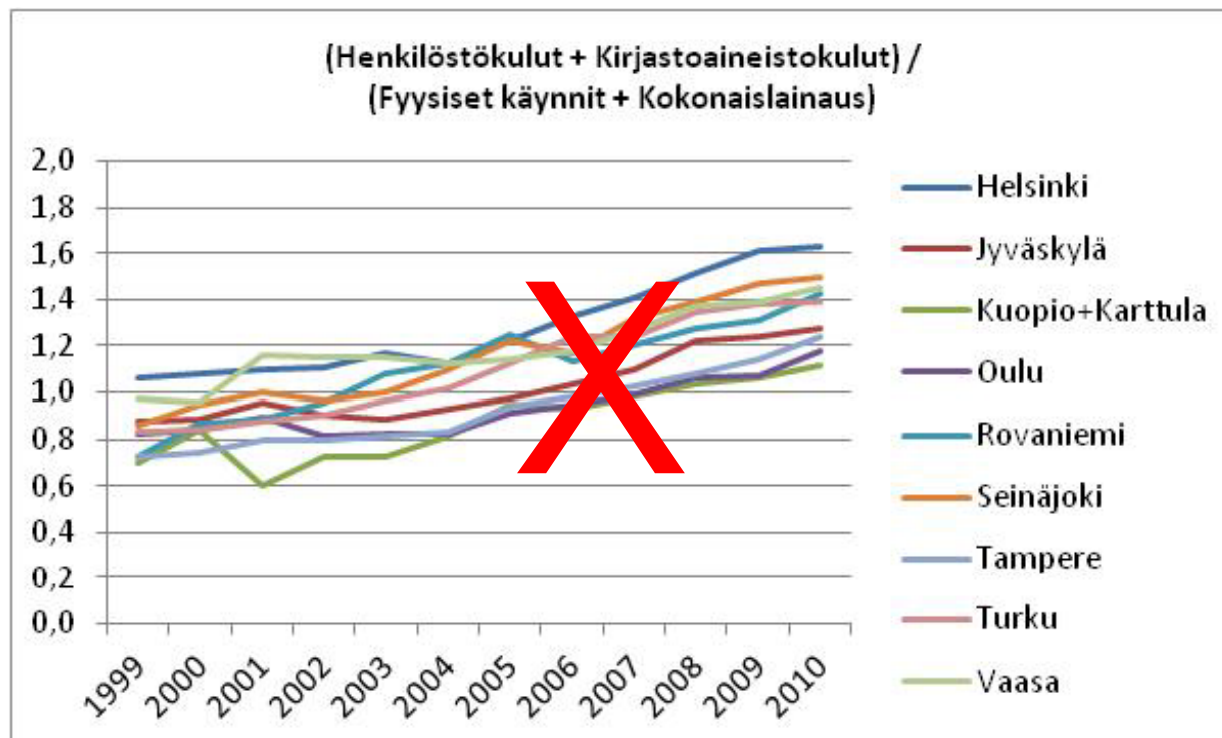
- Riittäisikö sittenkin pelkkä taulukko?

Aktiiviset lainaajat yo-kirjastoissa 2010

Ryhmä	Lkm	Osuus
Oma opisk	98 318	65,5 %
Oma hlökunta	12 642	8,4 %
Ulkop yo opisk	10 775	7,2 %
Ulkop yo hlökunta	555	0,4 %
Amk opisk tai hlökunta	5 584	3,7 %
Muun oppil opisk tai hlökunta	4 152	2,8 %
Julkishallinto	956	0,6 %
Elinkeinoelämä	1 760	1,2 %
Kotim kaukoplv	3 441	2,3 %
Ulkom kaukoplv	212	0,1 %
Muut	11 610	7,7 %
yhteensä	150 005	100,0 %

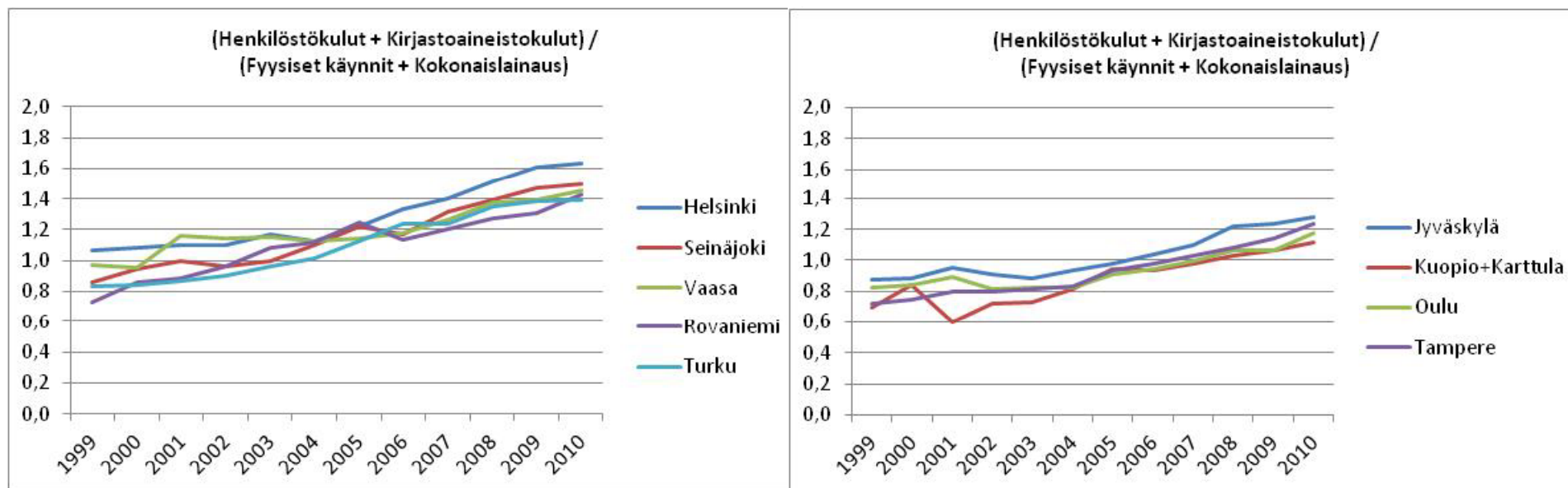
Tilastotiedon laatu

- Mieti paljonko infoa kuvaan mahtuu ilman, että kuvattavan asian ymmärtäminen kärsii

Tilastotiedon laatu – viestin selkeys

- Tilastojen esitystavat
 - Grafiikka

Hyvä raportointitapa

- Välineen käyttäjän vastuu
 - Rehellisyys
- KISS-periaate: Keep it Smart and Simple
 - "everything should be made as simple as possible, but no simpler"
(Albert Einstein)
- Älä oleta liikaa
- Älä selitä, vaan kehitä! (Ja kerro miten...)

Hyvä raportointitapa

- Hyvä tilastoraportti:
 - Rehellinen
 - Selkeä ja johdonmukainen rakenne
 - Selkeä esitystapa
 - Kohderyhmän kannalta tarkoituksenmukainen kieli, rakenne ja tyyli (Puhutaan kieltä, jota vastaanottaja ymmärtää)
 - Yhteenvedot ja tiivistelmät
 - Luettavuus (selkeä taitto, kuvat, painoasu, värit)
 - Raportoi myös kritiikin kohteet ja epäonnistumiset
 - Hienovaraisuus ja tilanneherkkyys
- Tilasto ei valehtele, mutta sen esittäjä voi niin tehdä – tosin joskus myös tahattomasti ja tiedostamatta (=taitamattomuuttaan)

Kysymykset nyt tai myöhemmin: markku.laitinen@helsinki.fi

